

EXPLICACIÓ BETLEM DE CORT

Quan els infants i jovenets arriben davant el betlem miren per tot. És un betlem molt gran i els seus ulls no s'aturen a un punt determinat. Per això hauríem de deixar uns minuts perquè tinguin temps de meravellar-se. Això pot ser mentre es van col·locant.

Una vegada que tots estan col·locats hem de reclamar la seva atenció. Per això basta amb un **BON DIA!**, llavors podem oferir-nos per ajudar-los a descobrir més coses.

Podem continuar amb la següent explicació:

Som davant el betlem de l'Ajuntament de Cort, és el Betlem dels Oficis, fet per mestre Damià Bennàssar. És un betlem artesà, això vol dir que totes les peces estan fetes a mà, per això totes són diferents. En total hi ha més de 300 peces. En aquest betlem es poden veure representats molts dels oficis típics mallorquins de quan els padrins eren petits com vosaltres, alguns d'aquests oficis encara perduren.

Fitxau-vos que les persones van vestides a l'antiga i que pels carrers i al camp no hi ha cotxes, ni tractors: no s'havien inventat!

L'artesà que va pensar el betlem, mestre Damià, volgué mostrar-nos els costums de l'antiga Mallorca i per això al betlem hi veim tres parts que són com un bocí de Mallorca: la muntanya, la mar i Palma. Malgrat cada any canvia el paisatge, aquestes tres parts sempre hi són.

LA CIUTAT

Començarem per la ciutat:

Qui sap quin és aquest edifici? (senyalam l'Ajuntament)

Molt bé és **l'Ajuntament de Palma**. Veiem el rellotge de l'Ajuntament, que li diuen en Figuera. **Veiem al batle que està pregonant les festes de Nadal a la gent de la ciutat (en aquell temps, les dones no eren batllesses).** Aquí baix, a la plaça de Cort hi ha festa. Aquí hi ha l'olivera. Hi ha els dos gegants de l'Ajuntament, en Tòfol i na Francinaina, que surten quan hi ha festa, veiem també xeremiers, cap grossos i gent ballant boleros, jotes, copeo, mateixes.

Aquí devora tenim les cases senyoriales, aquesta d'aquí representa el Consolat de la Mar. Eren cases de tres pisos, una d'elles reproduïx l'edifici on hi ha l'ajuntament de Costitx. En el pis de baix hi treballaven els criats i al

primer i segon els senyors. Aquestes altres cases són diferents, ja no tenen tres pisos.

Com hem dit aquest és un betlem d'oficis, per això ara cercarem oficis.

- **Una carnissera** (veieu les sobrassades penjades?)
- **Un matalasser** (qui sap quina feina feia un matalasser?) i aquí baix n'hi ha un que l'ajuda.
- **Un ferrer**, que està posant les ferradures a un cavall.
- **Un forner**, n'hi ha un que descarrega farina d'un carro, un altre que enforna pa dins un forn de llenya. Aquí hi ha dues dones que se'n van amb dues ensaïmades cuites.
- **Un sabater.**
- **Una dida**, era la dona que donava mamar als fill d'una parella, quan la mare no podia fer-ho. Aquí està la parella i aquí davant la dida amb l'infantó.
- **Una peixetera**, que ven peix.
- Diferents **venedors ambulants**:
 - * **una ollera**, que està fent olles i altres coses de fang
 - * **unes brodadores**
 - * **unes bunyoleres**
 - * **un venedor de graneres**
- **També trobam jocs típics com**:
 - * **cucorba** o gallinorba (*gallinita ciega*)
 - * **salta la mula** (*piola*)

* **Si no donàs temps de mostrar tots els oficis s'escolliran aquells que millor es vegin.**

Veiem que la ciutat ara no és així, ara no hi ha cavalls pels carrers sinó que hi ha cotxes. Ara la ciutat està plena de carrers i els edificis són més alts. A més la gent ara no va vestida així. Aquests que veiem aquí són els vestits típics mallorquins.

LA MAR

Ara mirarem la zona de la mar, cercarem els oficis representats:

- **tres pescadors de canya**
- **mestres d'aixa, que eren els qui feien les barques.**
- **cosidors de xarxes.**
- **uns altres que fan corda, corders**
- **barques de pesca, llaüts**

Aquest edifici és un rentador municipal, la gent anava allà a rentar la roba, veieu aquesta dona? du una cistella amb roba. Encara avui aquest edifici existeix convertit en una sala de exposicions, està al final de

*l'Avinguda Argentina, en front del parc de Sa Feixina. **També trobam un FAR, rèplica del far de Porto Pi (Torre de Pelaires).***

LA MUNTANYA

Abans de començar amb la muntanya es pot aprofitar per mostrar els reis i la cova on hi ha el naixement. Podem senyalar l'àngel de damunt la cova i després continuar per la muntanya (probablement la cova sempre serà prop de la muntanya).

A la muntanya hi trobam:

- **un pastor** d'ovelles
- **una sitja, lloc on es feia carbó** (es posa molta llenya, fent caramull i es tapa de terra de forma que mai es formava un foc amb molta flama, la llenya es cremava poc a poc i es transformava en carbó)
- **un caçador**
- **un nevater que agafa neu**, abans la neu s'utilitzava per curar algunes malalties. Aquí n'hi ha un altre que du neu, des del pou de neu, cap a la ciutat on també en feien gelat.
- **dos llenyataires**, que serren un tronc.
- **un caçador de tords**, amb aquest filat caçava tords, ocells que vénen a passar l'hivern a Mallorca.

Abaix, al camp, hi trobam:

- **dues cases de camp, veieu que estan fetes de pedra?** Són diferents de les de ciutat.
- **enmig de les dues veim una família que fa matances** (veieu el porc damunt la taula? Sabeu que són matances?)
 - una dona que renta
 - una cisterna
- **una sínia , era una eina mecànica de tracció animal, per treure aigua.** Davall terra hi havia un pou subterrani. Una somera o un mul feia voltes accionant una roda horitzontal que, en engranar amb una vertical feia pujar l'aigua dins una espècie de poals anomenats catúfols.

Tambè hi trobam:

- **gent que llaura.**
- **molts animals:** vaques pasturant, ovelles, gallines, indiots, ànneres, oques, porcs negres, ...
- **una casa on s'està preparant el dinar**, tenen la taula posada i n'hi ha un que fa arròs brut.
- una al·lota que s'engronsa.
- dues figueres.

Per acabar, se'ls pot demanar (quan els nins i nines són petits) , que cantin una cançó de nadal al betlem. Després ens acomiadam desitjant a tots Bon Nadal.